

Op stap met Jet en Jan

Erfgoedproject over het leven in 1910

Groep 5-6

Op stap met Jet en Jan

Over het project

Stel je voor... Je wordt met een tijdmachine terug geslingerd naar het jaar 1910. Meer dan 100 jaar geleden! Wat als jij in die tijd een schooldag zou meemaken? Hoe zou die dag er dan uitzien? Word je wakker met een wekker, fiets je naar school, maak je rekensommen op een iPad en ga je uit school lekker spelen of naar sport? Of ziet het leven er dan toch heel anders uit?

In dit project stappen de leerlingen terug in de tijd. Dit doen ze echter niet alleen, maar samen met hun klasgenootjes uit het verleden: Jet en Jan. Samen met hen maken ze een schooldag mee en komen ze erachter: tussen het leven van toen en nu zit best wel veel verschil!

Samenvatting

In dit project stappen leerlingen terug in de tijd naar het jaar 1910. Samen met hun klasgenootjes uit het verleden, Jet en Jan, maken ze een dag mee van vroeger. Hoe zag een ochtendritueel er toen uit? En een schooldag? Wat deden ze na schooltijd?

De leerlingen leren over vroeger, maar ook over de veranderingen in vergelijking met het nu. Daarnaast nemen ze ook een kijkje in de praktijk met een bezoek aan Museum Veenendaal, waar ze spelletjes en opdrachten doen net zoals in 1910.

Het lesmateriaal zelf bestaat uit verschillende basislessen, aangevuld met extra (verdiepende en aanvullende) lessuggesties.

Kort lessenoverzicht

Introductieles – Maak kennis met Jet en Jan (45 minuten): Bekijk samen met de leerlingen foto's van vroeger en nu en bespreek wat de verschillen en overeenkomsten zijn.

Les 1 Opstaan! – Wakker worden in een andere tijd (60 minuten): De leerlingen beschrijven en/of leggen hun eigen ochtendritueel vast. Daarnaast vergelijken ze deze met het ochtendritueel van Jet en Jan. Wat is hetzelfde? Wat is er anders? Tevens leren de leerlingen nieuwe begrippen kennen en maken ze een fotoquiz.

Les 2 Leren en lezen – Naar school in een andere tijd (60 minuten): De leerlingen bekijken filmpjes over de schoolklas van vroeger en vergelijken deze met de schoolklas van nu. Ze beantwoorden stellingen en maken hun eigen moderne leesplankje en schoolplaat.

Les 3 Spelen en werken – Bezoek aan Museum Veenendaal (75 minuten): De leerlingen gaan op bezoek bij Museum Veenendaal om daar te leren hoe ze moeten werken, helpen én spelen net zoals Jet en Jan vroeger deden.

Les 4 Terug naar het nu – Evaluatie en verdieping (30 minuten): De leerlingen evalueren de lessen die ze hebben gedaan. Hoe vonden ze het, wat hebben ze geleerd? Optioneel kan er een verdiepende opdracht gedaan worden omtrent gelijkheid en diversiteit.

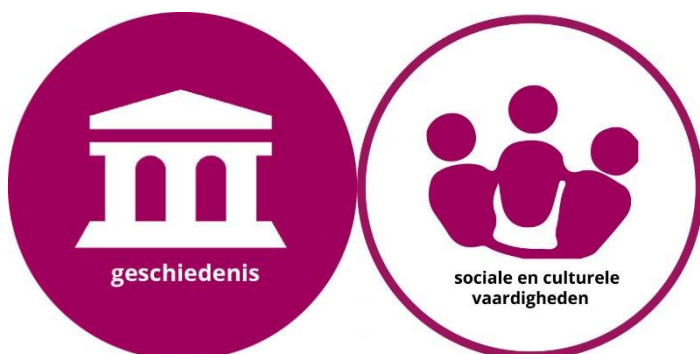
Ter info: De tijdsindicaties van de lessen zijn een schatting en afhankelijk van hoe sommige opdrachten worden uitgevoerd en of er eventueel extra lessuggesties worden gedaan.

Praktische informatie

In les 3 brengen de leerlingen een bezoek aan Museum Veenendaal. Hierbij zijn begeleidende ouders nodig. Gebruik hiervoor [de brief in bijlage 2](#).

Vakverbinding en 21ste-eeuwse vaardigheden

Dit project kan aansluiten bij:

Over de culturele partner

Museum Veenendaal

Museum Veenendaal is de plek waar de geschiedenis van Veenendaal zichtbaar wordt. In de vaste tentoonstelling ontdekt u meer over de geschiedenis van Veenendaal.

U kunt op eigen gelegenheid in het Museum rondkijken, maar u kunt ook een rondleiding reserveren of via de multi-touch tafel filmpjes bekijken en uw kennis testen over Veenendaal van vroeger en nu. De geschiedenis wordt aangevuld met moderne verhalen en technieken om verleden, heden en toekomst met elkaar te verbinden.

Ook organiseert het museum regelmatig kinderworkshops. Het museum is gevestigd in de Cultuurfabriek.

www.museumveenendaal.nl

Introductieles: maak kennis met Jet en Jan

(Tijdsduur circa 45 minuten – exclusief extra lessuggestie)

Opdracht vooraf:

Vraag de leerlingen van tevoren of ze twee foto's mee naar school willen nemen*: één recente foto waar ze met een broer/zus en/of familie op staan. En één zo oud mogelijke familiefoto van hun (over(groot)ouders, liefst met het jaartal waarin deze gemaakt is).

* Zitten de foto's in een album of mag je ze niet zomaar mee naar school nemen? Maak er dan een foto van met je mobiel en neem deze mee.

Opdracht 1:

Start de les met op het digibord tonen van [foto van Jet en Jan](#).

Laat de leerlingen eerst eens goed naar de foto kijken en dan nadenken en vertellen wat ze zien.

- Wie of wat zien de leerlingen op deze foto?
- Wat zijn de twee kinderen op de foto van elkaar?
- Hoe oud zijn ze?
- Hoe lang geleden zou deze foto gemaakt kunnen zijn?
- Hoe zie je dat?
- Wat valt je nog meer op aan de foto?
- Wat kunnen jullie nog meer over de foto vertellen?

Vertel nu dat deze kinderen Jet en Jan heten en dat ze broer en zus zijn. Ze zijn ongeveer even oud als de kinderen zelf, maar woonden in een heel andere tijd, namelijk meer dan 100 jaar geleden in 1910!

Laat ze nu de foto op het bord vergelijken met hun zelf meegebrachte recente foto.

- Wat valt je op?
- Lijken de foto's op elkaar of juist niet?
- Wat valt je op aan kleding, schoenen, haar?
- Wat is het verschil met de foto's die we tegenwoordig van elkaar maken?
- Zijn er overeenkomsten?

Opdracht 2:

Laat nu op het digibord [nog een oude familiefoto](#) zien uit 1910.

Wat als ze deze foto vergelijken met de meegebrachte foto van hun eigen (over(groot)ouders Zitten daar nog verschillen in?

Is de foto die ze hebben meegebracht ouder of jonger dan de foto op het digibord? Waaraan zou je dat kunnen zien? Waarom denk je dat?

Hebben de kinderen een idee hoe het zou zijn geweest om te leven in die tijd?

Opdracht 3:

Leg nu alle meegebrachte foto's van de leerlingen naast elkaar. Welke foto is het oudst en welke foto is het jongst?

Kunnen jullie met de foto's een tijdlijn in de klas neerleggen of ophangen? En kunnen jullie misschien zelfs raden welke (over(groot)ouders bij wie horen?

Vertel dat ze tijdens dit project samen met Jet en Jan terug in de tijd stappen en een dag gaan meelopen in het leven van een arbeidersgezin omstreeks 1910.

Extra lessuggestie: Maak een stamboom

Laat de leerlingen een stamboom maken met foto's van hun eigen familie. Op de site [MyHeritage](#) kun je dat gratis online doen, na een eenvoudige registratie (maar je kan natuurlijk ook zelf een stamboom tekenen of knutselen!)

Hoe ziet de stamboom van jouw familie eruit? Om te beginnen vul je je eigen naam in, en de naam van je vader en moeder. Wie kun je nog meer toevoegen?

Les 1: Opstaan!

Wakker worden in een andere tijd

(Tijdsduur circa 60 minuten – exclusief extra lessuggestie)

Opdracht 1: Hoe sta jij op?

Vraag de leerlingen om verslag te doen van het ochtendritueel tijdens een standaard schooldag. Je kan dit doen door het klassikaal te bespreken óf door de leerlingen te vragen een video (vlog) te maken, een fotoverslag of het in een kort verhaaltje (of misschien zelfs in stripvorm) op te schrijven.

Tip: het creatief verwerken van het ochtendritueel kan onder andere met de digitale tools 'Pixton', 'Storyboard that', 'Collage', of 'Photopeach' via de website [Tooly](#).

Laat ze nadenken over de volgende vragen:

- Hoe word je 's ochtends wakker (maken je ouders je wakker, heb je zelf een wekker)?
- Heb je een eigen slaapkamer of deel je deze met broertjes/zusjes?
- Hoe laat sta je op?
- Hoe was jij je 's ochtends?
- Ga jij je eerst aankleden voor het ontbijt? Wat voor kleren trek je dan aan?
- Wat ontbijt je?
- Kijk je nog tv of doe je nog wat anders 's ochtends voordat je naar school gaat?
- Hoe ga je naar school? Lopend of met de fiets of word je gebracht?

Opdracht 2: Hoe staan Jet en Jan op?

Bekijk nu samen het filmpje met het verhaal van het ochtendritueel van Jet en Jan.

[Verhaal Jet en Jan](#)

Wat valt de leerlingen op in vergelijking met hun eigen ochtendritueel? Is er veel anders? En wat is er dan anders? Zou jij zo kunnen leven denk je? Waarom wel of niet? Wat zou je missen? Wat vind je er leuk aan?

Het gezin van Jet en Jan: Vertel dat het filmpje dat de kinderen zojuist hebben gezien een voorbeeld is van een doorsnee gezin uit die tijd. De meeste mensen leefden net als Jet en Jan in een arbeidersgezin. Ze waren niet heel rijk, maar behoorden ook niet tot de armste mensen in Nederland. Maar natuurlijk leefden niet alle gezinnen precies zoals Jet en Jan in dit filmpje. Net zoals nu had je ook toen kinderen van rijke ouders of arme gezinnen. Daar zag het er thuis weer heel anders uit. Net zoals het bij iedereen in de klas ook thuis weer anders is.

Opdracht 3: De ochtend in beeld – fotoquiz

Het is duidelijk dat het ochtendritueel in 1910 heel anders was dan nu. Maar herkennen de leerlingen ook de meubels en voorwerpen die Jet en Jan in die tijd hadden en gebruikten?

Laat de kinderen (alleen of in groepjes) een [fotoquiz](#) maken. In de quiz moeten ze de juiste foto's uit het verhaal koppelen aan de foto's van nu. Weten ze welke voorwerpen bij elkaar horen?

Bonusvraag: Weten de leerlingen ook hoe de voorwerpen van vroeger precies heten? (**Tip:** als je op het vergrootglasje van de oude foto's klikt, dan zie je de juiste benamingen)

Extra lessuggesties:

1) Interview ochtendritueel: Laat leerlingen hun (over)grootouders of een ander oud(er) iemand die ze kennen interviewen over hoe het bij hen vroeger was. Hoe stonden zij 's ochtends op? Waar sliepen ze? Wat aten ze voor ontbijt? Moesten ze ook naar buiten om naar het toilet te kunnen? Hebben ze ook nog oude foto's om te laten zien?

Laat de leerlingen deze verhalen verzamelen en ze de volgende dag aan elkaar in de klas vertellen. Zijn er bij de verzamelde verhalen ook nog verschillen tussen culturen? Was het vroeger in Nederland anders dan ergens anders?

2) Oude voorwerpen: Vraag de leerlingen om zelf een oud voorwerp van hun opa of oma mee te nemen naar school. Laat hen alvast over de vragen hieronder nadenken, zodat ze er in de klas iets over kunnen vertellen:

- Wat is het?
- Wordt het nog steeds gebruikt?
- Wie heeft het gebruikt?
- Waar is het voor gebruikt?
- Wanneer is het gebruikt?
- Wat gebruik je nu om hetzelfde te doen?
- Werkt het nog?
- Is het veranderd?
- Waar is het van gemaakt?
- Hoe ruikt het?
- Maakt het geluid?
- Is het versierd?

Les 2: Leren en lezen

Naar school in een andere tijd

(Tijdsduur circa 60 minuten – exclusief extra lessuggestie)

Opdracht 1: Naar school met Jet en Jan

In de vorige les hebben de leerlingen geleerd dat opstaan in 1910 er heel anders aan toe ging dan nu. Maar hoe zit dat met naar school gaan?

Bekijk samen op de het digibord [de foto van het klaslokaal van Jet en Jan](#). Wat valt je op aan de foto? Wat zijn de verschillen met het klaslokaal van toen en nu?

Bekijk nu deze 2 filmpjes over een schoolklas van vroeger:

- <https://youtu.be/xVVreWXZAIM>
- <https://www.leraar24.nl/69985/de-schoolklas-100-jaar-geleden-en-nu/>

Zoals de leerlingen in de filmpjes hebben kunnen zien waren bij Jet en Jan veel dingen anders dan nu op school. Zo moesten leerlingen vroeger gaan staan als ze een antwoord op een vraag wilden weten. Maar wat klopt precies wel of niet?

Vraag alle leerlingen hun tafels netjes twee aan twee te zetten (net zoals bij Jet en Jan in de klas) en laat daarna iedereen achter zijn/haar bureau staan met de handen op de rug. Leg de leerlingen onderstaande stellingen voor. Wie denkt dat de stelling klopt, die steekt één hand in de lucht. Wie denkt dat de stelling niet klopt, die houdt de handen achter de rug. Heb je het antwoord fout? Dan moet je gaan zitten. Welke leerling blijft als langste staan?

Stellingen:

- Leerlingen vroeger schreven met potlood en papier
- Vroeger moest je altijd met je rechterhand schrijven
- Jongens hadden vroeger vaker gymles dan meisjes
- Leerlingen moesten vroeger 7 dagen per week naar school
- Vervelende kinderen werden vroeger door de juf of meester geslagen
- Als je vroeger straf had moest je met papieren varkensoren op je hoofd in de hoek gaan staan
- Als de juf of meester de klas binnenkwam moesten alle kinderen gaan staan
- In de klaslokalen vroeger was het altijd koud

Bekijk de antwoorden in [bijlage 1](#).

Ga naar aanleiding van de besproken stellingen nog kort met de kinderen in gesprek. Wat vinden ze van de school van vroeger? Wat is het grootste verschil met de school van nu? Wat vinden ze ervan dat jongens en meisjes vroeger aparte vakken kregen? En wat zouden ze ervan vinden als juffen of meesters bij straf nog steeds zouden mogen slaan?

*Klaslokaal omstreeks 1910
Collectie nationaal Onderwijsmuseum, Dordrecht*

Opdracht 2: Aap-noot-mies

In de tijd van Jet en Jan waren niet alleen het klaslokaal en de regels anders, maar er werd ook op een andere manier geleerd. Rekenen met een telraam bijvoorbeeld of lezen met behulp van een leesplankje. Het allerbekendste voorbeeld hiervan is de leesplank van aap-noot-mies. Met dit plankje en de hulp van een schoolplaat leerden de kinderen nieuwe woorden.

Verdeel de klas in tweetallen of kleine groepjes. Print voor ieder groepje het [leesplankje van aap-noot-mies](#) en de [bijbehorende schoolplaat](#). Kunnen de leerlingen alle woorden op de schoolplaat vinden? En weet iedereen ook wat alle woorden betekenen?

En wat als je zelf een moderne aap-noot-mies versie zou kunnen maken? Hoe zou deze er dan uitzien? Welke woorden zouden er volgens jou in deze tijd echt op moeten?

Print het [werkblad met het lege leesplankje](#) en laat de kinderen zelf een moderne aap-noot-mies maken. Extra: Lukt het ze ook om er eventueel zelf een mooie schoolplaat bij te tekenen?

Vorbereiding les 3: In les 3 gaan de leerlingen op bezoek bij Museum Veenendaal. Lees voorafgaand aan deze les alvast de praktische zaken door voor het bezoek, zorg dat je alle voorbereidende lessen hebt gedaan en dat er begeleiders zijn geregeld.

Extra lessuggesties:

1) Maak een 'stomme' film: Maak met de klas een 'stomme film'. Bekijk het filmpje van [De oude school](#). Kunnen jullie met de klas ook een 'stomme film' maken over jullie schooldag? Of – nog leuker – lukt het jullie om net als de klas van het filmpje een schooldag te filmen zoals vroeger? Kijk voor meer informatie voor het maken van een eigen (stomme) film op [KlasCement](#) of [Filmboard](#).

2) Naar school zoals vroeger: Stap met de klas letterlijk terug in de tijd! Bouw je klaslokaal voor een dagdeel om tot een klaslokaal van vroeger en geef les zoals dit ook in 1910 werd gedaan. Zet de bankjes twee aan twee, geef les zonder digibord, maak ezelsoren als strafmuts, laat iedereen met rechts schrijven. En...als er goed gewerkt is, mag er natuurlijk ook buiten gespeeld worden! Maak een circuit met bijvoorbeeld: touwtjespringen, tollen, kaatseballen, knikkeren en blindemantetje.

Les 3: Spelen en werken

Op bezoek bij Museum Veenendaal

(Tijdsduur bezoek museum 90 minuten)

Trrrrring! De schoolbel gaat! De school is uit!

Misschien ga je gezellig met een vriendje of vriendinnetje spelen. Ga je naar voetbal, turnen of ballet. Of je gaat thuis lekker gamen, op de iPad of televisie kijken.

Als Jet en Jan uit school kwamen, dan mochten ze lang niet altijd de hele middag spelen. Vaak moesten ze meehelpen in het huishouden of nog ergens anders werken: sokken stoppen, luiers wassen, koffiebonen malen, producten wegen op de weegschaal.

Pas als al het werk gedaan was, dan was er tijd om uit te rusten en te spelen. Niet op de computer of voor de tv, maar lekker naar buiten: hoepelen of steltlopen bijvoorbeeld.

Vertel de leerlingen dat ze vandaag op bezoek gaan bij Museum Veenendaal en dat zij daar gaan werken, helpen én spelen net zoals Jet en Jan vroeger deden.

Praktische informatie

De leerlingen gaan op bezoek bij Museum Veenendaal:

Museum Veenendaal (bevindt zich in De Cultuurfabriek)

Kees Stipplein 76

3901 TP Veenendaal

tel: 0318-550010

email: info@museumveenendaal.nl

Informatie bij het museumbezoek

Zorg dat van tevoren alle voorbereidende lessen zijn gedaan: er wordt in het museum voortgebouwd op de in deze lessen opgedane kennis.

In het museum is de leerkracht verantwoordelijk voor de orde. De museummedewerker kan zich dan geheel op de inhoud richten.

Voor de museumles zijn – naast de leerkracht – 6 begeleiders nodig. Stuur de **brief voor begeleiders** (bijlage 2) van tevoren aan de begeleiders, zodat zij weten wat er van hen wordt verwacht. De ouders hebben als taak één groep te begeleiden tijdens het museumbezoek. Zij rouleren met de groep alle activiteiten mee.

Het is leuk als je als leerkracht ‘vliegende keep’ kan zijn en foto’s maken.

Les 4: Terug naar het nu

Evaluatie en verdieping

(Tijdsduur circa 30 minuten)

Opdracht 1: Evaluatie

De (school)dag met Jet en Jan zit erop! De tijdreis naar het jaar 1910 is voorbij. Tijd om de ervaringen van de leerlingen met elkaar te bespreken.

Hoe vonden de leerlingen het om een dag in de huid te kruipen van Jet en Jan?

Wat hebben ze geleerd over het leven anno 1910?

Zouden ze zelf in die tijd willen leven? Waarom wel/niet?

Opdracht 2: Verdieping (gelijkheid en diversiteit)

Laat de leerlingen naar de volgende foto kijken (klik [hier](#) voor een vergroting):

*Klassenfoto van een eerste klas (tegenwoordig groep 3), omstreeks 1910
Collectie nationaal Onderwijsmuseum, Dordrecht*

Stel vragen aan de hand van de [VTS \(Visual Thinking Strategy\)](#). Probeer hierbij niks voor de leerlingen in te vullen, maar laat ze zelf vertellen en ontdekken wat ze zien. Vul niet aan, maar herhaal wat wordt gezegd en vraag daarop door.

- Wat gebeurt er op deze foto?
- Waaraan zie je dat?
- Wat kun je nog meer op de foto ontdekken?
- Zijn er dingen die je opvallen?
- Waarom valt het je op?

Neem gerust de tijd om goed naar de foto te kijken. Er hoeven geen conclusies getrokken te worden. Het gaat vooral om goed kijken en observeren.

Als de leerlingen klaar zijn, laat ze dan in tweetallen of een klein groepje om zich heen naar hun eigen klas kijken.

- Wat valt ze op in vergelijking tot de foto die ze hebben gezien?
- En als ze kijken naar de samenstelling van de klas?
- Hoe zitten de jongens en meisjes? Samen of apart?
- En hoe zit het met de diversiteit bij jullie in de klas (of op school)?

In les 2 hebben de leerlingen al geleerd dat jongens en meisjes vroeger vaak apart les kregen. Maar ook na de basisschool gingen ze – als ze al een vervolgopleiding gingen doen – vaak naar aparte scholen. Meisjes gingen bijvoorbeeld naar de huishoudschool en jongens volgden een opleiding tot timmerman.

Wat vinden de leerlingen hiervan? Zijn er nu ook nog steeds verschillen tussen jongens en meisjes? En tussen jongens- of meisjesvakken? Zo ja, wat dan en waarom?

Verder waren er omstreeks 1910 nog weinig andere culturen in Nederland. Kinderen met een andere culturele achtergrond of huidskleur zag je dus bijna niet en was in die tijd een zeldzaamheid. Pas met de komst van de eerste lichte gastarbeiders omstreeks 1960 nam de culturele diversiteit in Nederland toe.

Kijk voor meer informatie omtrent multiculturaliteit op de pagina '[Veelkleurig Nederland](#)' van EnToenNu.

(**Tip:** Bekijk samen met de leerlingen de [veelkleurige vertelplaat](#) en vergelijk deze met de vertelplaat die ze hebben gezien en eventueel zelf gemaakt in les 2)

Veelkleurige Vertelplaat (Bron: <https://www.entoen.nu/nl/veelkleurignederland>)

Colofon

Dit lesmateriaal is ontwikkeld door Landschap Erfgoed Utrecht. Het is partijen niet toegestaan dit lesmateriaal te kopiëren, verspreiden en/of te gebruiken voor andere doeleinden. Bij interesse in overname van het lesmateriaal kunt u contact opnemen met [Landschap Erfgoed Utrecht](mailto:onderwijs@landschaperfgoedutrecht.nl) (onderwijs@landschaperfgoedutrecht.nl)

Bijlage 1:

Antwoorden stellingen les 2

Antwoorden stellingen:

1. Niet waar: Vroeger hadden kinderen geen pennen en schriften. Zij schreven toen met een griffel op een lei. Een lei was gemaakt van een bepaald soort steen. Er zat een houten lijst omheen. De griffel was een soort krijtje. Ieder kind had een eigen lei, griffel en sponzendoos. In die doos zat een vochtig sponsje. Daarmee kon je fouten wegvegen of je lei schoon maken als hij vol was. Later kwamen schriften en kroontjespennen.

2. Waar: Anders veegde je met je hand in het krijt of de inkt en maakte je alles vies.

3. Waar: Vroeger kregen de meisjes andere lessen dan de jongens. De meisjes leerden breien en naaien. Jongens hadden vaker gym, dit gebeurde op het schoolplein want een gymzaal was er toen nog niet. Ook kregen jongens vaak techniekles. Hier leerden ze hoe ze moesten zagen en timmeren.

4. Niet waar: Maar, ze gingen vroeger wél vaak 6 dagen per week naar school.

5. Waar: Vroeger werden kinderen nog wel eens met een liniaal op de vingers geslagen als ze vervelend waren.

6. Niet waar: Dit waren ezelsoren.

7. Waar: Alle kinderen moesten netjes opstaan om de juf of meester te begroeten als hij of zij de klas binnenkwam.

8. Niet waar: Ze hadden weliswaar nog geen verwarming, maar wél een kolenkachel. Vaak waren er jongens die wat eerder naar school kwamen om de kachel te vullen of om het as weg te brengen. Daarvoor kregen zij dan een paar centen per dag.

Bijlage 2:

Beste ouders/verzorgers,

U heeft zich opgegeven als begeleider voor de museumles van het project *Op stap met Jet en Jan. Leven in 1910*. Hieronder vindt u alle informatie die u nodig hebt om het museumbezoek tot een succes te maken.

Achtergrondinformatie bij het project

In het project *Op stap met Jet en Jan* stappen leerlingen terug in de tijd naar het jaar 1910. Samen met hun klasgenootjes uit het verleden, Jet en Jan, maken ze een dag mee van vroeger. Hoe zag een ochtendritueel er toen uit? En een schooldag? Wat deden ze na schooltijd? De leerlingen leren over vroeger, maar ook over de veranderingen in vergelijking met het nu.

In het museum

In Museum Veenendaal zien de kinderen spullen uit de tijd van Jet en Jan. Ze gaan onder meer koffiebonen malen, luiers wassen, sokken stoppen, steltlopen en hoepelen net zoals Jet en Jan deden in 1910.

Wat wordt er van u verwacht?

Na een introductie door de educatief medewerker in het museum worden de kinderen in zes groepjes verdeeld voor het activiteitencircuit. U begeleidt één van de groepjes langs alle activiteiten. Bij iedere activiteit ligt een instructieblad met uitleg voor de kinderen. Elke activiteit duurt ongeveer 10 minuten. Vlak voor het doorschuiven maakt u de activiteit met de kinderen weer startklaar voor het volgende groepje.

Na 60 minuten komt iedereen weer bij elkaar voor een gezamenlijke afronding.

De volledige duur van het museumbezoek is 90 minuten.

Wat: Begeleiding museumles *Op stap met Jet en Jan. Leven in 1910*.

Waar: Museum Veenendaal (De Cultuurfabriek), Kees Stipplein 76, 3901 TP Veenendaal

Wanneer: .....

Verzamelen: .....

Met vriendelijke groet,